

Informacja z realizacji

**Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata
2018 – 2020 za 2020 rok**

oraz

**Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście
Chełm na lata 2016 – 2020 za 2020 rok**

Chełm 2021 r.

Spis treści

I.	Realizacja zadań wynikających z z Programu Promu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018-2020 za 2020 rok	3
II.	Realizacja zadań wynikających z z Programu Promu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 - 2020 za 2020 rok	9
III.	PODSUMOWANIE	25

I REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2018-2020 ZA 2020 ROK

Uchwałą Nr XXXIV/407/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. Rada Miasta Chełm przyjęła „Program Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018-2020”. Głównym celem programu jest **poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Miasta Chełm poprzez organizację badań profilaktycznych i kształtowanie prozdrowotnego stylu życia**. Uznano, iż osiągnięcie założonego celu głównego będzie możliwe poprzez realizację niżej wymienionych celów szczegółowych:

- 1) dostępność do bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym, w tym chorobom nowotworowym,
- 2) poszerzanie i uzupełnianie katalogu działań zapobiegawczych w zakresie chorób zakaźnych i wirusowych,
- 3) stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia z wykorzystaniem jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 4) zapobieganie najczęstszym problemom zdrowotnym i społecznym, wynikającym ze spożywania alkoholu, tytoniu i narkotyków,
- 5) podejmowanie i promowanie działań związanych z promocją i ochroną zdrowia psychicznego.

Cel główny programu	
Poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Miasta Chełm poprzez organizację badań profilaktycznych i kształtowanie prozdrowotnego stylu życia	
Cele szczegółowe programu	Zrealizowane zadania
Dostępność do bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym w tym chorobom nowotworowym	W ramach realizacji tego zadania do katalogu zadań adresowanych do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w ogłoszonym przez Prezydenta Miasta Chełm konkursie wpisano zadanie pn. „ realizacja plenerowej akcji zdrowotnej „Sierpień ze zdrowiem 2020” ”. Celem tego zadania była dostępność do bezpłatnych badań profilaktycznych dla

	<p>mieszkańców miasta Chełm w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym w tym chorobom nowotworowym, mieszkańcom miasta Chełm, a także stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia. Na przedmiotowe zadanie wpłynęła jedna oferta konkursowa złożona przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie na zadanie pod nazwą własną: „Zdrowotne czwartki z samorządem”. W ramach zadania w każdy czwartek sierpnia 2020 r. mieszkańcy miasta mogli skorzystać z nw. bezpłatnych badań:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) pomiary ciśnienia tętniczego krwi, b) pomiary poziomu cukru i cholesterolu metodą paskową, c) pomiary tkanki tłuszczowej wraz z obliczeniem wskaźnika BMI, d) edukacja zdrowotna wraz z rozdawnictwem ulotek. <p>Z badań skorzystało 200 osób, z czego u 39 stwierdzono podwyższone ciśnienie krwi, u 64 podwyższony poziom cukru, u 73 podwyższony poziom cholesterolu i u 104 osób zwiększony poziom tkanki tłuszczowej i podwyższony wskaźnik BMI. Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła 8 000,00 zł, z czego wykorzystano 3 411,13 zł.</p>
<p>Poszerzenie i uzupełnienie katalogu bezpłatnych badań i innych działań zapobiegawczych w zakresie chorób zakaźnych i wirusowych</p>	<p>Realizacja Programu profilaktyki grypy dla mieszkańców miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2018-2020. W dniu 28 czerwca 2018 r. uchwałą Nr XXXIX/46/18 Rady Miasta Chełm przyjęty został „Program Profilaktyki Grypy dla Mieszkańców Miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2018-2020”. Celem Programu jest zmniejszenie liczby infekcji (zapadalności na grypę i infekcje grypopodobne) wśród mieszkańców miasta Chełm w wieku powyżej 65 lat, a także zwiększenie świadomości zdrowotnej na temat profilaktyki grypy. W wyniku postępowania konkursowego realizatorem Programu został Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie. W toku realizacji Programu tj. od 14 września 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. 975 mieszkańcom miasta Chełm w wieku 65 lat i powyżej wykonano szczepienia przeciwko grypie. Koszt realizacji programu w roku 2020 wyniósł 48 750,00 zł</p>
<p>Stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia z wykorzystaniem jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym</p>	<p>1. Realizacja nw. zadań na rzecz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w drodze konkursów ofert:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) profilaktyka chorób społecznych i cywilizacyjnych (w tym chorób układu krążenia, cukrzycy, nowotworów) ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych, 2) realizacja plenerowej akcji zdrowotnej „Sierpień ze zdrowiem 2020”, 3) realizacja różnych form pomocy osobom dotkniętym chorobą nowotworową w tym wsparcie opieki hospicyjnej, 4) profilaktyka wad postawy u dzieci, 5) kształtowanie i utrzymanie prawidłowych wzorców odżywiania i aktywności fizycznej w środowiskach nauki, pracy, służby i wypoczynku, 6) promowanie prozdrowotnych zachowań społecznych w tym krwiodawstwa, dawstwa szpiku i komórek macierzystych, transplantologii. <p>Konkurs ofert ogłoszony w dniu 24 lutego 2020 r. na realizację</p>

zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2020 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018 – 2020 obejmował wszystkie ww. zadania. W wyniku konkursu Miasto Chełm zawarło 6 umów na dofinansowanie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego na kwotę **47 100,00 zł**, z czego wykorzystano 35 771,13 zł. Były to zadania:

- 1) **Gimnastyka Korekcyjna dla dzieci**, realizowane przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w okresie od 15 maja 2020 r. do 15 grudnia 2020 r.

W ramach zadania prowadzono zajęcia korekcyjne dla dzieci 5 i 6 letnich z Przedszkoli Miejskich nr 2, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15. We wrześniu 2020 r. lekarze ortopedzi przebadali 307 dzieci 5 letnich z których ok. 55% uzyskała kwalifikację do zajęć korekcyjnych. W każdym roku w gimnastyce korekcyjnej uczestniczy ponad 300 dzieci. Zajęcia prowadzone były przez 6 wykwalifikowanych instruktorów gimnastyki korekcyjnej, posiadających niezbędne uprawnienia, doświadczenie oraz przygotowanie pedagogiczne. W czasie trwania zadania przeprowadzono 452 godziny zajęć.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **12 300,00 zł**, z czego z powodu ograniczenia funkcjonowania przedszkoli z powodu obostrzeń pandemicznych wykorzystano **6 280,00 zł**.

- 2) **„Ruch zapobiega – leczy rehabilituje”**, realizowane przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej.

W ramach zadania w okresie od 01 czerwca 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. prowadzone były zajęcia promujące program systematycznych zajęć rehabilitacyjnych na pływalni, w salach i w plenerze. Zadaniem objęte były osoby powyżej 50 roku życia posiadające schorzenia i wymagające systematycznych zajęć rehabilitacyjnych do których powszechny dostęp w gabinetach jest utrudniony oraz osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

W okresie realizacji zadania zostało zrealizowanych 117, 5 godz. Z programu skorzystało 50 osób powyżej 50 roku życia.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **5 000,00 zł**.

- 3) **„Godne życie w hospicjum”**, realizowane przez Stowarzyszenie Hospicjum Domowe im. Ks. Kan. Kazimierza Malinowskiego. Zadanie realizowane było w okresie od 02 stycznia 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. Zadaniem objęto 100 osób. Przeprowadzono 323 godz. pomocy psychologicznej zarówno w domach chorych oraz w ramach teleporady jak również w ramach grup wsparcia (dla osób po chorobie nowotworowej i dla osób w żałobie). Świadczone również usługi w ramach pomocy fizjoterapeuty w domach chorych. W okresie realizacji zadania z pomocy Hospicjum skorzystało 20 podopiecznych do których jeździł fizjoterapeuta, natomiast z grup wsparcia skorzystało 60 osób.

Kwota udzielonej dotacji na zadanie wyniosła: **13 000,00 zł**.

4) „**Żyj zdrowo – różne formy aktywności fizycznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej**”, realizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka” w okresie w okresie od 24 sierpnia 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. W ramach zadania przeprowadzono:

- 42 spotkania zajęć z aktywności ruchowej po 45 min.,
 - warsztaty na temat zdrowego odżywiania w ilości 4 godz.
- Zajęcia aktywności ruchowej obejmowały:
- gry i zabawy ruchowe; bieżne, rzutnie, skocznie,
 - zabawy z elementem ćwiczeń korekcyjnych,
 - wycieczki.

W zadaniu uczestniczyła 30 osobowa grupa dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym z ZW i PPP Nr 1 w Chełmie oraz ZSP Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie w wieku od 10 do 24 roku życia.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **5 100,00 zł.**

5) „**Organizacja zajęć typu aqua aerobik dla kobiet i mężczyzn**”, realizowane przez Stowarzyszenie Sportowo Rekreacyjne LEMUR w okresie od 01 lipca 2020 r. do 30 listopada 2020 r. W ramach zadania w okresie od 01 lipca 2020 r. do 30 listopada 2020 r. 15 osób w wieku powyżej 50 r.ż. uczestniczyło w zajęciach aqua aerobik. Zajęcia prowadzone były w Chełmskim Parku Wodnym. Przeprowadzono 8 godzin zajęć.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **3 700,00 zł**, z czego z powodu ograniczenia w funkcjonowaniu Parku Wodnego z powodu obostrzeń pandemicznych wykorzystano **2 980,00 zł.**

6) „**Zdrowotne czwartki z samorządem**”, realizowane przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie w każdy czwartek sierpnia 2020 r. w ramach akcji mieszkańcy miasta mogli skorzystać z nw. bezpłatnych badań:

- e) pomiary ciśnienia tętniczego krwi,
- f) pomiary poziomu cukru i cholesterolu metodą paskową,
- g) pomiary tkanki tłuszczowej wraz z obliczeniem wskaźnika BMI,
- h) edukacja zdrowotna wraz z rozdawnictwem ulotek.

Z badań skorzystało 200 osób, z czego u 39 stwierdzono podwyższone ciśnienie krwi, u 64 podwyższony poziom cukru, u 73 podwyższony poziom cholesterolu i u 104 osób zwiększony poziom tkanki tłuszczowej i podwyższony wskaźnik BMI.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **8 000,00 zł**, z czego wykorzystano **3 411,13 zł.**

2. Wspieranie realizacji działań w placówkach oświatowo - wychowawczych, w tym realizacja projektu Szkoła Promująca Zdrowie w zakresie nw. obszarów:

- promocji zdrowego stylu życia,
- promocji właściwych nawyków żywieniowych i zachowań społeczno – kulturowych, uwzględniających zasady prawidłowego odżywiania w kontekście utrzymania prawidłowej masy ciała oraz profilaktyki zaburzeń odżywiania,

	<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyki nowotworów, - profilaktyki uzależnień, - zdrowie psychiczne - m.in. właściwe relacje interpersonalne w szkole, w domu, umiejętność radzenia sobie ze stresem i niepowodzeniem, - bezpieczeństwa w szkole oraz podczas wakacji, - promocji aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację projektu: W-f z klasą, - innych obszarów wynikających z potrzeb danej placówki. <p>W 2020 r. żadna placówka oświatowo – wychowawcza nie ubiegała się o wsparcie realizacji zadań w powyższym zakresie ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018 -2020.</p>
<p>Zapobieganie najczęstszemu problemom zdrowotnym i społecznym wynikającym ze spożywania alkoholu i narkotyków oraz palenia tytoniu</p>	<p>3. Podejmowanie działań informacyjno – promocyjnych dotyczących popularyzacji programów profilaktycznych.</p> <p>W ramach tego zadania szczególny nacisk położono na promocję programów profilaktycznych finansowanych ze środków publicznych (NFZ). Dlatego też promowano badania mammograficzne oraz cytologiczne. W 2020 r. udzielono wsparcia organizacyjno – technicznego podmiotom realizującym badania poprzez wydzielenie miejsca postoju mammbusów wraz z udostępnieniem przyłącza elektrycznego podczas 9 postoj mammbusów stacjonujących na parkingu przy ul. Sybiraków w Chełmie. Z badań mammograficznych skorzystały 324 kobiety kwalifikujące się na badanie w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia.</p> <p>1. Upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych.</p> <p>W ramach realizowanego przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie zadania pn. „Zdrowotne czwartki z samorządem”, w ramach współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Chełmie uczestnicy akcji objęci byli edukacją zdrowotną w zakresie szkodliwości używania wyrobów tytoniowych, otrzymali ulotki i materiały edukacyjne na temat szkodliwości palenia. Osoby palące mogły skorzystać z pomiarów tlenu węgla w wydychanym powietrzu, przeprowadzanych przez pracowników chełmskiego sanepidu. Ponadto informowano mieszkańców o możliwości skorzystania z bezpłatnych badań w ramach programów profilaktycznych realizowanych przez chełmski szpital oraz MSP ZOZ w Chełmie finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia .</p> <p>2. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.</p> <p>Wszelkie działania profilaktyczne i uprzedzające, mające zapobiegać negatywnym skutkom zdrowotnym wynikającym ze spożywania alkoholu i narkotyków w roku 2020 realizowane były na podstawie zapisów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020. Szczegółowe informacje z realizacji obydwu programów</p>

	w roku 2020 zostały przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i były przedmiotem obrad komisji oraz sesji Rady Miasta Chełm w marcu 2021 r. i zostały zaopiniowane pozytywnie.
Podejmowanie i promowanie działań związanych z promocją zdrowia psychicznego	1. Działania na rzecz promocji i ochrony zdrowia psychicznego realizowane były na podstawie zapisów Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Chełm na lata 2016 - 2020. Ocenę realizacji programu w 2020 r. przedstawiono w drugiej części niniejszej Informacji.
	2. Działania na rzecz przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym zdrowiu psychicznemu realizowane były również na podstawie zapisów Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2021. Informacja z realizacji zadań podejmowanych w ramach programu w roku 2020 była przedmiotem obrad Komisji i Rady Miasta Chełm w miesiącu kwietniu 2021 r.

Adresatami wszystkich działań zawartych w programie byli mieszkańcy miasta Chełm. W ramach realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm w roku 2020 udało się osiągnąć poniższe wskaźniki:

- 1) **975** mieszkańców miasta w wieku 65 lat i powyżej zostało zaszczepionych przeciwko grypie,
- 2) **6 przedsięwzięć (zadań)** zostało zrealizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie ochrony i promocji zdrowia,
- 3) **ok. 700 osób** było odbiorcami działań realizowanych przez organizacje pozarządowe, w tym ok. 300 przedszkolaków;
- 4) **324 kobiety** skorzystały z bezpłatnych badań mammograficznych w stacjonujących na terenie miasta mammobusach.

Ponadto ze względu na trudny czas pandemii Covid - 19 Miasto Chełm podejmowało dodatkowe zadania w zakresie ochrony zdrowia, które nie zostały ujęte w Programie. Wymienić tu należy:

- 1) wprowadzenie i finansowanie testów na obecność przeciwciał Covid - 19 dla pracowników Urzędu Miasta Chełm i podległych jednostek. Testy wykonano w grudniu 2020 r. Skorzystało z nich 149 pracowników UM oraz 606 pracowników jednostek miejskich. Łączny koszt – 98 150 zł. Na podstawie podpisanej umowy z Miastem Chełm testy wykonywał Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie;
- 2) przeprowadzenie i sfinansowanie szybkich testów antygenowych (wynik testu dostępny był w ciągu 1 godz.) dla mieszkańców miasta Chełm, co miało na celu

szybszą diagnostykę i zapobieganie rozprzestrzenianiu się Covid- 19 (testy można było wykonać od dnia 30.11. 2020 r. ale już 6.12. 2020 r. Ministerstwo Zdrowia ogłosiło, że testy antygenowe po skierowaniu przez lekarza rodzinnego będą finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. W związku z tymi zmianami miasto w okresie od 30.11 do 6 grudnia sfinansowało 49 testów na kwotę 4 655,00 zł dla mieszkańców miasta Chełm.

Na wydatki w 2020r z budżetu miasta na walkę z Covid-19 przeznaczono 117 598,91 zł, w tym z rezerwy celowej Prezydenta na zarządzanie kryzysowe przeznaczono 58 993,20 zł. Dodatkowo jednostki i spółki miejskie w ramach własnych budżetów zabezpieczały zakupy środków dezynfekujących i środków ochrony osobistej, jak również pozyskiwały środki ze źródeł zewnętrznych.

Realizatorami działań w ramach programu były nw. instytucje:

- 1) Urząd Miasta Chełm,
- 2) Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie,
- 3) Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chełmie,
- 4) organizacje pozarządowe.

W roku 2020 na realizację Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm wydatkowano środki z budżetu miasta Chełm w wysokości **84 521,13 zł**.

II REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2016 – 2020 ZA ROK 2020

Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 przyjęty został Uchwałą Nr XVIII/202/16 Rady Miasta Chełm z dnia 14 czerwca 2016 roku na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

W świetle przepisów przedmiotowej ustawy w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin a także inne osoby fizyczne i prawne.

Biorąc po uwagę powyższe, a także potrzeby i możliwości samorządu miasta Chełm, realizatorami Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 były: Urząd Miasta Chełm, jednostki organizacyjne Miasta Chełm, organizacje pozarządowe, placówki oświatowo – wychowawcze, realizatorzy wybrani w drodze konkursu ofert, a także Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie.

I Cel główny:

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

1. Cel szczegółowy:

Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu

realizowane zadania

Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczności lokalnej, jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych, zgodnie z potrzebami i aktualną diagnozą

W ramach realizacji tego zadania opracowano dokument określający zasady finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 556/20 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 25 lutego 2020 r. Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki, oświaty, pieczy zastępczej, a także pełniące funkcje opiekuńcze.

W roku 2020 do Urzędu Miasta Chełm wpłynął wniosek złożony przez Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie dotyczący realizacji zadania z tego zakresu.

Realizacja zadania po nazwą: **„Autyzm- Codzienność – Wyzwania”** została zaplanowana na miesiąc maj, jednakże ze względu na wprowadzenie obostrzeń związanych z sytuacją epidemiczną spowodowaną koronowirusem zadanie zostało zrealizowane w październiku 2020 r. W ramach miejskich obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu podjęto działania w celu przybliżenia codzienności osób z autyzmem i ich otoczenia, a także wskazanie na ich potencjał życiowy.

Na działania ukierunkowane na zrozumienie zachowania osób z autyzmem w przestrzeni publicznej rozwijanie świadomości społecznej na różne aspekty i obszary pracy, kontaktu i porozumiewania się z osobami z autyzmem, składały się:

- konferencja naukowo – szkoleniowa „Autyzm – Codzienność – Wyzwania”;
- warsztaty szkoleniowe dla terapeutów i nauczycieli.

Działania warsztatowe skierowane były przede wszystkim do terapeutów i nauczycieli z placówek oświatowych, w konferencji wzięli udział również rodzice.

W projekcie łącznie wzięło udział 87 osób.

Przedsięwzięcie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020 w wysokości **3 236,97 zł.**

Realizowanie interdyscyplinarnych szkoleń, spotkań, konferencji, seminariów dla przedstawicieli instytucji i organizacji działających w zakresie ochrony i promocji zdrowia psychicznego, których celem będzie rozwój wiedzy oraz bieżąca wymiana doświadczeń

1. W ramach realizacji tego zadania w oparciu o procedurę zasad finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, przyjętych Zarządzeniem nr 556/20 Prezydenta Miasta Chełm

z dnia 25 lutego 2020 r. Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie zrealizował zadanie pn.: **„MIEJSKA KONFERENCJA PROFILAKTYKI Profilaktyka Zachowań Ryzykownych Dzieci i Młodzieży”**.

Z powodu wprowadzenia obostrzeń i braku możliwości zapewnienia uczestnikom konferencji bezpieczeństwa w trybie stacjonarnym, zadanie zostało zrealizowane w trybie zdalnym w dniach 20 i 21 października 2020 r.

Celem konferencji była wymiana doświadczeń i poglądów badaczy oraz praktyków zajmujących się działaniami w obszarze zdrowego stylu życia. W konferencji wzięło udział 139 uczestników. Prelegentami podczas konferencji oprócz pracowników ZWiPP Nr 2 w Chełmie byli zaproszeni specjaliści min.: lekarz psychiatra, specjalista ds uzależnień, pracownik Krajowego Biura ds Przeciwdziałania Narkomanii, psychoterapeuta, kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej Instytutu Pedagogiki UMCS, pracownik Katedry Psychologii Rozwojowej w KUL, przedstawiciel fundacji - Fundacja Motywacja i Działanie. Zrealizowana konferencja podjęła dyskurs na temat aktualnego miejsca i roli profilaktyki zachowań ryzykownych w całokształcie życia człowieka, przedstawienie analizy zagrożeń oraz wymiana doświadczeń wynikających z pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. Podjęta dyskusja na temat skuteczności programów profilaktycznych, prezentacja dobrych praktyk oraz zwrócenie uwagi na aspekt zdrowia psychicznego poszerzyło świadomość prelegentów w podejmowanej problematyce.

Konferencja została sfinansowana ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 - 2020 w kwocie: **6 800,00 zł**.

2. W oparciu o procedurę zasad finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, przyjętych Zarządzeniem nr 556/20 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 25 lutego 2020 r. Szkoła Podstawowa Nr 5 w Chełmie podjęła się realizacji zadania pn.: **„Postępowanie w sytuacji zagrożenia samobójczego – szkolenie dla pedagogów i psychologów szkolnych ze szkół miasta Chełm”**. Zadanie zostało zrealizowane 29 października 2020 r. w formie zdalnej i było realizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Nowa Kuźnia” z Lublina. Celem szkolenia było podniesienie kompetencji pedagogów i psychologów szkolnych bezpośrednio pracujących z dziećmi w zakresie rozpoznawania, oceny zagrożenia samobójstwem i metod postępowania. To również wypracowanie strategii działania szkoły w przypadku próby samobójczej lub zamachu samobójczego zakończonemu zgonem oraz przygotowanie, w oparciu o sprawdzone programy, działań mających na celu prewencję zachowań samobójczych wśród dzieci i młodzieży, m.in. poprzez promocję umiejętności

	<p>radzenia sobie w sytuacjach trudnych. W szkoleniu wzięło udział 27 pedagogów i psychologów szkolnych</p> <p>Szkolenie zostało sfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 - 2020 w kwocie: 1 300,00 zł.</p>
<p>Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu zdrowia psychicznego kierowanych do dzieci i młodzieży</p>	<p>Opracowano zasady finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 556/20 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 25 lutego 2020 r. Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. W roku 2020 nie wpłynął żaden wniosek o finansowanie tego zadania.</p>
<p>Wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych w realizacji działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym</p>	<p>Konkurs ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 dotyczył realizacji nw. zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczności lokalnej, jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych, zgodnie z potrzebami i aktualną diagnozą, 2) działania informacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień czynnościowych, 3) kształtowanie pozytywnego wizerunku osób zaburzonych psychicznie i przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób, 4) upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 5) promowanie usług lokalnych i krajowych podmiotów oferujących poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu. <p>Na przedmiotowy konkurs wpłynęły cztery oferty, które w toku postępowania konkursowego zakwalifikowane zostały do uzyskania dofinansowania na realizację nw zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Organizacja Klubu Wsparcia Społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi” realizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka” w okresie od 24 sierpnia 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. Stowarzyszenie zorganizowało Klub Wsparcia Społecznego dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta Chełm. Dla w/w grupy prowadzono różne formy wsparcia i pomocy niezbędne do samodzielnego życia: <ol style="list-style-type: none"> 1) treningi umiejętności życia codziennego – 14 spotkań po 45 min., 2) treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych – 14 spotkań po 45 min., 3) terapia zajęciowa, arteterapia – 28 spotkań po 45 min., 4) zajęcia muzyczne z elementami muzykoterapii – 14

spotkań po 45 min.

W ramach zadania zorganizowano również Międzyszkolny konkurs Plastyczny pt. „Wszyscy dbamy o zdrowie psychiczne”.

Dotacja udzielona na to zadanie wyniosła **7 200,00 zł**.

2. **„Lokalna kampania edukacyjna na temat depresji skierowana do społeczności Miasta Chełm”** realizowana przez Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” w okresie od 15 maja 2020 r. do 15 listopada 2020 r.

W ramach kampanii Stowarzyszenie zrealizowało n.w. dziania:

- 1) opracowanie i emisja artykułów prasowych na temat rozpoznawania, objawów, zagrożeń i postępowania w przypadku depresji, (6 artykułów),
- 2) opracowanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, karnety edukacyjne) w szkołach, urzędach, jednostkach pomocy społecznej i służby zdrowia, lokalnych organizacjach pozarządowych,
- 3) emisja audycji radiowej w radiu Bon Ton.

Materiały edukacyjne zawierały następujące treści: depresja to choroba – jak z nią żyć?; objawy depresji; jak odróżnić depresję od zwykłego spadku nastroju? depresja w liczbach – świat i Polska; jakich rad nie udzielać osobom chorującym na depresję?; zalecenie by zawsze kontaktować się ze specjalistą, jeżeli ktoś u siebie podejrzewa depresję; jakie czynniki powodują depresję; jak dbać o swoje zdrowie psychiczne; jak uzyskać pomoc; numery kontaktowe do instytucji udzielających pomocy osobom cierpiącym na depresję; jakie zachowania składają się na proces samobójczy; skala problemu- fakty i mity dotyczące samobójstwa; sygnały zagrożenia. Szacuje się że treści informacyjne w ramach przedmiotowej kampanii dotarły do ok. 300 odbiorców – mieszkańców miasta Chełm.

Dotacja udzielona na to zadanie wyniosła **7 600,00 zł** z czego Stowarzyszenie wykorzystało **6 400,00 zł**.

3. **„Lokalna kampania informacyjna w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień czynnościowych skierowana do społeczności Miasta Chełm”** realizowana przez Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” w okresie od 15 maja 2020 r. do 15 grudnia 2020 r.

W ramach kampanii Stowarzyszenie zrealizowało n.w. dziania:

- 1) opracowanie i emisja artykułów prasowych na temat rozpoznawania, objawów, zagrożeń, miejsc i sposobów pomocy w przypadku uzależnień czynnościowych;
- 2) opracowanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, karnety informacyjne) w szkołach, urzędach, jednostkach pomocy społecznej i służby zdrowia, lokalnych organizacjach pozarządowych,
- 3) szkolenie „Skutki uzależnień czynnościowych”.

W materiałach informacyjnych były zawarte następujące treści: wymówki osób uzależnionych od komputera; konsekwencje wirtualnego uzależnienia; zasady bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu; komputer i Internet do czego powinny służyć, a do czego służą w rzeczywistości?; gdzie można szukać

<p>pomocy i rozmawiać z psychologiem?; sygnały ostrzegawcze świadczące o problemie z hazardem; hazard – fakty i mity; czynniki wpływające na hazard; czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi. Szkolenie odbyło się online w dniu 24.11.2020 r. Uczestnikami szkolenia było 50 osób w tym: kuratorzy społeczni, nauczyciele i pedagodzy szkolni. Dotacja udzielona na to zadanie wyniosła 7 600,00 zł z czego Stowarzyszenie wykorzystało 7 164,06 zł.</p> <p>4. „Model specjalistycznego wsparcia środowiskowego dla mieszkańców Miasta Chełm” realizowany przez Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” w okresie od 15 maja 2020 r. do 15 grudnia 2020 r.</p> <p>W ramach zadania Stowarzyszenie zrealizowało 21 wyjazdów zespołu wsparcia środowiskowego oraz podjęło 33 interwencje kryzysowe w miejscu zamieszkania. Adresatami zadania było 20 osób z zaburzeniami psychicznymi oraz członkowie ich rodzin. Uczestnikami zadania były osoby z zaburzeniami psychicznymi, spełniające kryteria klasyfikacji chorób ICD – 10 zdiagnozowane w jednostkach służby zdrowia lub inne placówce uprawnionej do diagnozy lub osoby funkcjonujące w rodzinie z osobami z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>Dotacja udzielona na to zadanie wyniosła 7 600,00 zł.</p>	
<p>2.cel szczegółowy Zapobieganie zaburzeniom psychicznym</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie</p>	<p>Szczegółowa informacja z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021 za rok 2020 r. była przedmiotem obrad Komisji i Sesji Rady Miasta Chełm w kwietniu 2021 r.</p>
<p>Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>Szczegółowa informacja z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm w lutym 2021 r. Była ona przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu marcu br. i została zaopiniowana pozytywnie przez Radnych Rady Miasta Chełm.</p>
<p>Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii</p>	<p>Szczegółowa informacja z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm w lutym 2021 r. Była przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu marcu br., w czasie której otrzymała pozytywną opinię Radnych Rady Miasta Chełm.</p>
<p>3.cel szczegółowy: Profilaktyka uzależnień behawioralnych</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Działania informacyjne</p>	<p>Na realizację tego zadania w dniu 18 lutego 2020 r. ogłoszony</p>

<p>skierowane do ogółu społeczności lokalnej jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień czynnościowych</p>	<p>został konkurs ofert adresowany do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Przedmiotowe zadanie zostało również ujęte w katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych (mjo), które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty.</p> <p>W roku 2020 wpłynęła jedna oferta konkursowa dotycząca realizacji tego zadania złożona przez Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” na zadanie pod nazwą: „Lokalna kampania informacyjna w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień czynnościowych skierowana do społeczności Miasta Chełm”.</p>
<p>Działania informacyjno – edukacyjne skierowane do uczniów w zakresie uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń wynikających z nowoczesnych technologii informatycznych</p>	<p>Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty.</p> <p>W roku 2020 nie wpłynął żaden wniosek (mjo) o finansowanie tego zadania.</p>
<p>Zwiększenie kompetencji profilaktycznych nauczycieli w zakresie uzależnień behawioralnych</p>	<p>Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. Na podstawie zasad finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 556/20 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 25 lutego 2020 r. W roku 2020 nie wpłynął żaden wniosek (mjo) o finansowanie tego zadania.</p>
<p>Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie modelowania warunków i czynników ochronnych zapobiegających uzależnieniom behawioralnym</p>	<p>Zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oświaty, pieczy zastępczej, a także pełniące funkcje opiekuńcze.</p> <p>Na podstawie zasad finansowania zadań ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 556/20 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 25 lutego 2020 r. W roku 2020 został złożony jeden wniosek o finansowanie tego zadania.</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 5 w Chełmie w okresie od września do grudnia 2020 r. realizowała zadanie pod nazwą: „Uzależnienia behawioralne – psychoedukacyjne spotkania z rodzicami”.</p> <p>W ramach zadania przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie profilaktyczne dla rodziców z wykorzystaniem aplikacji internetowej (1 godz.) ; - indywidualne konsultacje psychoedukacyjne online z wykorzystaniem aplikacji internetowej (2x po 3 godz.); <p>w spotkaniu profilaktycznym wzięło udział 80 rodziców. W konsultacjach indywidualnych uczestniczyło 16 osób.</p> <p>Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020 w wysokości 1 500,00 zł.</p>

Tworzenie warunków ograniczających rozwój uzależnień behawioralnych poprzez rozwijanie określonych umiejętności życiowych oraz poprzez stwarzanie warunków do udziału młodzieży w konstruktywnych i zdrowych formach aktywności

Zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki, oświaty, pieczy zastępczej, a także pełniące funkcje opiekuńcze.

1. W roku 2020 Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie (Zespół Socjoterapii w ZW i PPP NR 1) złożył wniosek o finansowanie zadania pn.: „**Pozytywnym być**”. Projekt skierowany do dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 roku życia – uczestników zajęć w Zespole Socjoterapii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1. W ramach zadania zaplanowano szereg działań socjoterapeutycznych dla dzieci nadpobudliwych psychoruchowo i agresywnych, dla młodzieży rozwijający kompetencje osobiste i społeczne, a także zajęcia edukacyjno – warsztatowe dla rodziców.

Przedmiotowy wniosek uzyskał dofinansowanie ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości **1 800,00 zł**.

Jednakże ze względu na sytuację epidemiczną w kraju zaplanowane zadanie nie zostało zrealizowane w pełnym wymiarze. Część działań została zrealizowanych w formie zdalnej jak np. zajęcia dla rodziców, indywidualne rozmowy wspierająco – terapeutyczne z dziećmi, młodzieżą i ich rodzicami. Realizacja pozostałej części działań zaplanowanych w większości w formie pracy grupowej, była uniemożliwiona w sytuacji zamknięcia szkół i wymaganych obostrzeń sanitarnych. W związku z powyższym jednostka zrezygnowała z przyznanego do tego zadania dofinansowania.

2. W ramach przedmiotowego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chemic (Świetlica Środowiskowa) złożył wniosek o finansowanie zadania pn.: „**Zajęcia zdrowej formy aktywności na basenie dla uczestników Świetlicy Środowiskowej MOPR w Chełmie**”. W ramach zadania zrealizowano 4 godziny zajęć nauki pływania dla 15 podopiecznych świetlicy w celu zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznego i aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, jako jednej z form tworzenia warunków ograniczających rozwój uzależnień behawioralnych poprzez rozwijanie określonych umiejętności życiowych oraz poprzez stwarzanie warunków do udziału młodzieży w konstruktywnych i zdrowych formach aktywności.

Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości **960,00 zł**.

4.cel szczegółowy:

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

realizowane zadania

Realizacja działań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających

Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki, oświaty, pieczy zastępczej, a także pełniące funkcje opiekuńcze.

W roku 2020 został złożony jeden wniosek o finansowanie tego

<p>dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	<p>zadania. II Liceum Ogólnokształcące im. gen. Gustawa Orlicz – Dreszera w Chełmie wnioskowało o sfinansowanie zadanie pn. „Syndrom presuicydalny i samobójstwa dzieci i młodzieży”. W ramach zadania zaplanowano konferencję dla nauczycieli, uczniów i rodziców w celu uaktualnienia wiedzy na temat zachowań samobójczych wśród dzieci i młodzieży. Zadanie zostało zakwalifikowane do dofinansowania ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości 2 800,00 zł jednakże ze względu na sytuację epidemiczną w kraju szkoła nie podjęła się realizacji przedmiotowego zadania.</p>
<p>Kształtowanie pozytywnego wizerunku osób zaburzonych psychicznie i przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób</p>	<p>1. Na realizację tego zadania w dniu 18 lutego 2020 r. ogłoszony został konkurs ofert adresowany do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Na przedmiotowe zadanie w roku 2020 nie wpłynęła żadna oferta konkursowa.</p> <p>2. Kształtowanie pozytywnego wizerunku osób psychicznie zaburzonych oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób jest jednym z zadań Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie (dalej ŚDS). Jednostka ta została utworzona jako placówka dziennego pobytu, przeznaczona dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi i psychicznie chorych. Realizuje zadania pomocy społecznej związane z opieką nad ludźmi o specjalnych potrzebach pomagając im odzyskać i umocnić zdolności do pełniejszego funkcjonowania w środowisku. Ośrodek zapewnia kompleksową terapię i rehabilitację zmierzającą do poprawy jakości życia uczestników i zmiany społecznego wizerunku osoby z zaburzeniami psychicznymi. Realizacja tego zadania obejmuje różnorodne formy terapii stosowane wśród podopiecznych, spotkania i imprezy integracyjne oraz współpracę z instytucjami i placówkami kulturalnymi na terenie miasta Chełm. ŚDS stale współpracuje z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie w celu rozpoznawania środowisk zaburzonych psychicznie i kierowania do ŚDS oraz podejmowania działań w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych podopiecznych, – Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie – współpraca polegająca na kierowaniu wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, – II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich – monitorowanie sytuacji prawnej uczestników ŚDS podlegających nadzorowi, – Poradnią Zdrowia Psychicznego w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Chełmie – bieżąca współpraca dotycząca ustalania wizyt lekarskich, wydawania zaświadczeń, kierowania do ŚDS

	<p>pacjentów poradni,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Centrum Integracji Społecznej w Chełmie – organizowanie na terenie ŚDS warsztatów kulinarnych, porządkowych, remontowych, – Chełmskim Domem Kultury i Muzeum Ziemi Chełmskiej – nieodpłatne zwiedzanie wystaw, – Medycznym Studium Zawodowym w Chełmie – wzajemna współpraca w zakresie uczestnictwa w przedsięwzięciach organizowanych zarówno przez ŚDS jak MSZ, – Środowiskowymi Domami Samopomocy w Sawinie i Krasnymstawie – spotkania podczas imprez sportowych i karnawałowych, wymiana doświadczeń zawodowych personelu, – rodzinami i opiekunami podopiecznych, – Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie, na podstawie Porozumienia o współpracy – wymiana doświadczeń, umożliwienie studentom i pracownikom uczestnictwa w różnych formach działalności oraz wspólna organizacja działań o charakterze naukowo – dydaktycznym czy badawczo – wdrożeniowym, – Stowarzyszeniem Osób z Niepełnosprawnością „Zbyszko” w Chełmie – podejmowanie wspólnych działań <p>Dzięki tej współpracy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie mieli możliwość skorzystania z szeregu imprez, przedsięwzięć, spotkań, wyjść oraz uroczystości. Współpraca z licznymi podmiotami powoduje, że środowisko lokalne poznaje ideę działania ŚDS. Przyczynia się do zmiany wizerunku osób psychicznie zaburzonych, zapobiega ich marginalizacji i izolacji społecznej. Wśród uczestników wzmacnia się poczucie bezpieczeństwa i przynależności do grupy, nabywania umiejętności wzajemnej komunikacji. W roku 2020 w Środowiskowym Domu Samopomocy w Chełmie w zajęciach uczestniczyło 46 uczestników zajęć.</p>
<p>5. Cel szczegółowy: Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu zagrażającemu zdrowiu psychicznemu</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Promowanie usług lokalnych i krajowych podmiotów oferujących poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu</p>	<p>1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chełmie (OIK) powstał z myślą o mieszkańcach miasta znajdujących się w sytuacji kryzysowej, którym potrzebne jest wsparcie psychologa, pedagoga czy terapeuty. W Ośrodku udzielana jest szybka i skuteczna pomoc osobom i rodzinom dotkniętym kryzysem. Wspiera on wszelkie działania związane z interwencjami kryzysowymi na terenie Miasta Chełm. Ponadto w ramach jego działania prowadzona jest terapia rodzinna, mediacje rodzinne, działa punkt informacyjno – konsultacyjny dla osób współzależnionych oraz hostel dla kobiet i matek z dziećmi doświadczającymi przemocy fizycznej i psychicznej.</p> <p>W 2020 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 61 osób dorosłych znajdujących się w różnych sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. Osobom tym udzielono 156 konsultacji, w tym u osób dorosłych z powodu:</p>

- depresji – 39 porad,
- zaburzeń lękowych i innych objawów nerwicy (niepokój dotyczący wpływu pandemii na życie, lęk o przyszłość, niepokój spowodowany izolacją, obawa przed zakażeniem, śmierć bliskich osób, utrata pracy, zaburzenia snu, napięcie spowodowane utrudnionym dostępem do lekarzy) - 117 porad,

oraz u osób przed 18 rokiem życia - 58 konsultacji z powodów:

- samookaleczenia – 12,
- zaburzenia zachowania – 23,
- myśli samobójcze – 6,
- trudności z koncentracją – 17 porad.

Z pomocy specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej można skorzystać zgłaszając się osobiście do siedziby Ośrodka (od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 – 18:00) – ul. Wolności 20, telefonicznie – 82 564 07 07 lub mailowo – oikchelm@op.pl.

Uchwałą Nr XL/324/21 Rady Miasta Chełm z dnia 26 marca 2021r. w sprawie połączenia jednostek budżetowych Miasta Chełm – Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie i Ośrodka Interwencji Kryzysowej, OIK zostanie włączony w struktury MOPR, jako jego dział, pozostając w tej samej lokalizacji i z tym samym zakresem usług.

2. Również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie oferuje poradnictwo i pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. W roku 2020 MOPR objął pomocą i wsparciem 420 osób z zaburzeniami psychicznymi w formie:

- 1) poradnictwa, pracy socjalnej doraźnej i pogłębionej;
- 2) pomocy pieniężnej w postaci:
 - a) zasiłku celowego (506 decyzji na łączną kwotę 95 658,00 zł,
 - b) zasiłku okresowego (207 wydanych decyzji na łączną kwotę 118 593,17 zł),
 - c) zasiłku stałego (67 wydanych decyzji na kwotę 392 156,82 zł),
- 3) pomocy niepieniężnej w postaci:
 - a) pobytu w Domu Pomocy Społecznej (24 osoby na kwotę 664 698,91 zł),
 - b) usług opiekuńczych (23 osoby na łączną kwotę 195 319,24 zł),
 - c) specjalistycznych usług opiekuńczych (14 osób na kwotę 78 522,00 zł),
 - d) gorącego posiłku (25 rodzin).

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podejmują następujące działania:

- udzielanie pomocy w zakresie załatwiania spraw urzędowych (np. rozłożenia zadłużeń mieszkaniowych na raty, uzyskania dodatku mieszkaniowego, uzyskania zaświadczeń ZUS, KRUS, składania wniosków na świadczenia uzupełniające, kompletowania dokumentów w celu umieszczenia w zakładzie opiekuńczo – leczniczym czy opiekuńczo – pielęgnacyjnym i w innych sprawach);

- kierowanie do ośrodków wsparcia (ŚDS, Dzienny Dom Senior +);
- kierowanie do DPS;
- umieszczanie w schroniskach dla osób bezdomnych;
- współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, poradniami specjalistycznymi, sądami, kuratorami, policją, strażą miejską itp.;
- współpraca z pracownikiem socjalnym oddziału psychiatrycznego chełmskiego szpitala w zakresie zapewnienia opieki osobom opuszczającym oddział;
- współpraca z terapeutami leczenia uzależnień w zakresie kierowania osób na terapię uzależnień, a także zapewnienia pomocy po zakończeniu terapii.

Ponadto w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudniony jest specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego, który:

- udziela konsultacji osobom z zaburzeniami psychicznymi (w roku 2020 w 132 rodzinach);
- wspiera pracowników socjalnych w rozwiązywaniu problemów osób z zaburzeniami psychicznymi (w 2020 r. 133 wizyty w środowisku), ustala wizyty w Poradni zdrowia psychicznego, reguluje sprawy w placówkach medycznych (w 2020 r. w przypadku 149 osób)

W 2020 r. nastąpiło znaczne zwiększenie udziału pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz osobom znajdującym się w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu w porównaniu z rokiem poprzednim. Na powyższe zdecydowany wpływ miała sytuacja związana z pandemią COVID – 19. Udzielono pomocy i wsparcia osobom przebywającym w kwarantannie domowej oraz izolacji społecznej. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie od kwietnia 2020 r. funkcjonuje telefon, pod którym dyżuruje psycholog udzielający wsparcia wszystkim potrzebującym. Z telefonu korzystały przede wszystkim:

- osoby przebywające na kwarantannie (ok. 20 osób),
- osoby doświadczające przemocy domowej (ok.100 osób),
- rodzice dzieci przebywających na nauczaniu zdalnym (ok. 100 osób),
- osoby, u których w rodzinie występuje problem alkoholowy (ok. 100 osób)
- seniorzy, których dorosłe dzieci nadużywają alkoholu (ok. 20 osób)
- seniorzy, którzy z powodu izolacji przeżywali różne trudności (ok. 25 osób).

Zdecydowana większość osób korzystających z rozmowy telefonicznej z psychologiem miała objawy obniżonego nastroju, przeżywała trudności w związku z sytuacją rodzinną i osobistą, a także sygnalizowała trudności w relacjach. W sytuacjach, które tego wymagały zaproponowano kontakt z psychiatrą w celu pogłębienia diagnostyki.

II Cel główny:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku

rodzinnym i społecznym

1. Cel szczegółowy:

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

realizowane zadania

Promowanie idei środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej w tym utworzenia Centrum Zdrowia Psychicznego na terenie miasta Chełm

I edycja Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, którego realizacja zakończyła się z dniem 31 grudnia 2015 r. rekomendowała powstanie jednego Centrum Zdrowia Psychicznego w każdym powiecie, dużej gminie lub dzielnicy dużego miasta (50 – 200 tys. mieszkańców), stosowanie do lokalnych potrzeb, idea ta została kontynuowana w kolejnej edycji Programu na lata 2017 – 2022.

Celem tego działania jest wprowadzenie nowoczesnego, sprawdzonego modelu opieki psychiatrycznej.

W związku z powyższym na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Chełmie oprócz szpitalnego Oddziału Psychiatrycznego oraz ambulatorium od 1 lipca 2014 r. funkcjonuje:

- 1) **Zespół Leczenia Środowiskowego** świadczący pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi głównie z rozpoznaniem psychoz z kręgu schizofrenii, zaburzeń afektywnych oraz organicznych zaburzeń psychicznych w tym: osobom ze wskazaniem długoterminowego leczenia oraz różnorodnych usystematyzowanych form opieki środowiskowej; osobom potrzebującym krótkoterminowej pomocy i wsparcia w okresach nasilenia choroby; osobom po pierwszym epizodzie choroby psychicznej; osobom doświadczającym problemów w funkcjonowaniu poznawczym i emocjonalno – społecznym powstałych w wyniku uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, a także członkom rodzin i opiekunom osób z zaburzeniami psychicznymi; pomoc świadczona jest w formie porad psychiatrycznych, psychologicznych oraz usług pielęgniarstwa i socjalnych w ramach wizyty domowej lub w siedzibie Zespołu; w ramach umowy z NFZ w 2020 r. objęło opieką **193 osoby**, wykonano **675 wizyt domowych**, w tym lekarskie, psychologiczne, terapeutyczne;
- 2) **Oddział Dzienny Psychiatryczny**, z którego oferty mogą skorzystać osoby doświadczające trudności w funkcjonowaniu osobistym, rodzinnym, zawodowym spowodowanych problemami natury psychicznej, doświadczające zaburzeń nastroju, zaburzeń lękowych, zaburzeń pod postacią somatyczną oraz psychoz i zaburzeń osobowości nie wymagających całonocnego pobytu w szpitalu; pacjentów po leczeniu szpitalnym potrzebujących pomocy w powrocie do środowiska i pełnienie ról społecznych rodzinnych i zawodowych; osoby, u których nasilenie przeżywanych trudności życiowych lub objawów choroby powoduje pogorszenie codziennego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym; pomoc świadczona jest w formie

psychoterapii, psychoedukacji, treningów umiejętności społecznych, terapii zajęciowej, psychognostyki i treningów relaksacyjnych, a także wyjść do miasta; jest to forma terapii polecana szczególnie dla osób, które przebyły długie leczenie szpitalne lub osób potrzebujących intensywnych oddziaływań terapeutycznych, a jednocześnie mogą popołudniami i w weekendy przebywać z rodziną; w roku 2020 na oddziale leczono 49 mieszkańców miasta Chełm;

- 3) **Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi** - świadczenia udzielane w miejscu chronionego zakwaterowania, posiadającym 1–3 osobowe pokoje ze współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń, w tym wspólnej kuchni i łazienki, w którym są prowadzone profilowane programy psychoterapeutyczne rehabilitacyjne w celu poprawy codziennego funkcjonowania oraz przywrócenia podstawowych umiejętności społecznych, dla świadczeniobiorców niewymagających leczenia szpitalnego lecz wymagających poprawy codziennego funkcjonowania oraz przywrócenia podstawowych umiejętności społecznych, hostel dysponuje **20 miejscami**. W roku 2020 z hostelu skorzystało 8 mieszkańców miasta Chełm.

Od **01 listopada 2018 r.** powyższe wyspecjalizowane komórki Szpitala (Oddział Psychiatryczny, Zespół Leczenia Środowiskowego, Oddział Dzienny Psychiatryczny, Hostel oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego) zostały połączone w **Centrum Zdrowia Psychicznego**.

Centrum świadczy pomoc mieszkańcom miasta Chełm oraz powiatu chełmskiego w wieku powyżej 18 roku życia.

Osoby doświadczające kryzysu psychicznego, mogą zgłaszać się bez skierowania do Punktu Zgłoszeniowo – Koordynującego Centrum. Specjalista w Punkcie Zgłoszeniowo – Koordynującym udziela pełnej informacji o możliwości uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzi wstępną ocenę potrzeb zdrowotnych osoby zgłaszającej się oraz wydaje skierowanie do właściwej formy opieki.

Punkt Zgłoszeniowo – Koordynujący mieści się w budynku C (parter) Szpitala, ul. Szpitalna 53 b

Czynny w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00

Informacja telefoniczna: 82 562 34 79.

2.Cel szczegółowy:

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

realizowane zadania

Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy dla osób

1. Monitorowano rejestrację osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w celu dopasowania form pomocy dla

niepełnosprawnych	<p>poszczególnych grup.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Opracowywano Indywidualne Plany Działania dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, mające na celu zwiększenie szans zatrudnienia. 3. Prowadzono indywidualne poradnictwo zawodowe, którym objęto 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych z miasta Chełm, w tym nie było osób z zaburzeniami psychicznymi. 4. Kierowano osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi do pracy na oferty pracy pozostające w dyspozycji PUP.
Pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	<p>Upowszechniano informację o 6 projektach współfinansowanych ze środków EFS, realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach projektów przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3-4 miesięcznych stażach.</p>
Stworzenie osobom niepełnosprawnym szans zatrudnienia i integracji ze środowiskiem zawodowym w miejscu pracy wśród osób z upośledzeniem umysłowym	<p>Organizowano miejsca staży i prac interwencyjnych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>W ramach środków PFRON objęto stażami z miasta Chełm 8 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, w tym 2 osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>
Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości społecznej poprzez określenie predyspozycji zawodowych	<p>Współorganizowano spotkanie dla uczestników Centrum Integracji Społecznej na którym m.in. promowano ideę ekonomii społecznej, zasady tworzenia przedsiębiorstw społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem spółdzielni socjalnych. Przystawiane były także informacje dotyczące zatrudnienia wspieranego oraz innych form pomocy, m.in. dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.</p> <p>W 2020 roku żadna osoba z zaburzeniami psychicznymi nie podjęła działalności gospodarczej.</p>
Zachęcanie pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi na otwartym i chronionym rynku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowano pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudniania oraz z tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi i zasadach korzystania ze środków PFRON i Funduszu Pracy. 2. Udzielano pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy poprzez wydawanie skierowań do pracy, na staż, a także organizację giełd pracy na zgłoszone stanowiska pracy.
Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami	<p>1. Współpracowano z organizacjami pozarządowymi, fundacjami w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez pomoc</p>

<p>działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej</p>	<p>w rekrutacji o projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych. Upowszechniano informację o 6 projektach współfinansowanych ze środków EFS, realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach projektów przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3-4 miesięczne staże.</p> <p>2. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacja Integracja w Warszawie bezpłatnie rozpowszechniano magazyn „Integracja”, który skierowany jest do środowiska osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz do osób działających zawodowo na rzecz ludzi niepełnosprawnych. PUP w Chełmie otrzymuje w/w magazyn kwartalnie – 50 egz.</p>
<p>Realizacja projektów finansowanych ze środków EFS z uwzględnieniem udziału osób niepełnosprawnych</p>	<p>1. Projekt pt.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmskim i mieście Chełm (V)” realizowany w ramach PO WER 2014-2020, Oś Priorytetowa I, Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.1. W projekcie uczestniczyły 4 osoby niepełnosprawne z miasta Chełm, w tym z zaburzeniami psychicznymi – 2 osoby.</p> <p>2. Projekt pt.: „Nowy start – lepsze jutro (VI)” realizowany w ramach RPO WL 2014 - 2020, Oś priorytetowa 9, Działanie 9.2. Projektem zostało objętych 15 osób niepełnosprawnych z miasta Chełm, w tym 5 osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>
<p>3 Cel szczegółowy: Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Powołanie Lokalnego Zespołu Koordynującego realizację Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020</p>	<p>Zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, Zarządzeniem Nr 450/12 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 01 czerwca 2012r. powołany został Lokalny Zespół Koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Chełm oraz Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2012 – 2015. W skład zespołu weszli przedstawiciele placówek z terenu miasta Chełm, realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Urzędu Miasta Chełm, 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie, 3) Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie, 4) Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chełmie, 5) Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie, 6) Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie, 7) Miejskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, 8) Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie, 9) Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie, 10) Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmie,

	11) Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Chełmie. W roku 2015 zmieniono skład osobowy Zespołu. Nowa edycja programu na lata 2016-2020 spowodowała powołanie nowego Zespołu, składającego się również z przedstawicieli instytucji działających w obszarze zdrowia psychicznego wymienionych powyżej.
Monitorowanie programu poprzez opracowywanie przez Lokalny Zespół Koordynujący corocznej informacji z realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego	W roku 2020 opracowana została informacja z realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 za 2019 rok. Informacja była przedmiotem obrad Komisji oraz Sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu maju 2020 r., która została zaopiniowana pozytywnie.

III. PODSUMOWANIE

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Jak wynika z danych przekazanych przez Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie w roku 2020 opieką Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych z powodu zaburzeń psychicznych zostało objętych **1 792 osoby**, (w roku 2019 1 646 osób, w roku 2018 były to 732 osoby), zamieszkałe na terenie miasta Chełm.

Największą liczbę spośród tych schorzeń w roku 2020 poza uzależnieniami stanowiły według rozpoznania zasadniczego wymienione poniżej:

- 1) zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40 – F48) – 404 przypadki (w roku 2019 – 406, w 2018 r. – 141),
- 2) schizofrenia (F 20) – 339 (w 2019 r. - 247, w 2018 r. - 170),
- 3) zaburzenia organiczne (F00 – F09) – 319 przypadków (w roku 2019 – 247, w 2018 r. – 170),
- 4) depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (F 31 i F 33) – 225 (w 2019 r. - 218, w 2018 r. - 88)
- 5) inne zaburzenia nastroju (afektywne) (F 34, F 39) – 179 osób leczonych (w 2019 r. - 190, w 2018 r. - 85)

- 6) upośledzenia umysłowe (F 70 – F79) - 80 (w 2019 r. - 81, w 2018 r. - 27),
- 7) epizody afektywne (F 32) – 80 przypadki (w 2019 r. - 93, w 2018 r. - 14).

Analizując dane dotyczące leczenia szpitalnego mieszkańców miasta Chełm, w latach 2008 – 2015 zauważalny był z roku na rok znaczny wzrost hospitalizacji spowodowanych zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania natomiast od roku 2016, liczba osób leczonych na oddziale psychiatrycznym szpitala systematycznie spada. W roku 2020 liczba pacjentów oddziału psychiatrycznego wynosiła 271 osób – mieszkańców miasta Chełm, w tym:

- 1) 73 leczonych z powodu zaburzeń psychicznych związanych z alkoholem,
- 2) 68 leczonych z powodu schizofrenii,
- 3) 24 z powodu innych zaburzeń psychicznych spowodowanych uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu,
- 4) 12 z powodu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych,
- 5) 11 z powodu reakcji na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne,
- 6) 10 z powodu otępień bliżej nieokreślonych,
- 7) 9 leczonych z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych naprzemiennym przyjmowaniem środków psychoaktywnych,
- 8) 8 z powodu specyficznych zaburzeń osobowości.

Porównując dane liczbowe dotyczące leczenia szpitalnego w latach 2015 – 2020, zauważalny jest znaczny ich spadek. Nasuwa się wniosek, iż taka sytuacja spowodowana jest funkcjonowaniem innych form leczenia pacjentów psychiatrycznych. Na uwagę zasługuje fakt, iż w Zespole Leczenia Środowiskowego w SPWSzS w Chełmie w roku 2020 leczonych było 193 pacjentów, u których odbyto 675 wizyt.

Analiza danych przedstawionych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie pokazuje, iż wskaźniki liczbowe wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia), a także orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia), z powodu zaburzeń psychicznych (upośledzenia umysłowe, choroby psychiczne) mają tendencję spadkową w przypadku osób poniżej 16 roku życia natomiast w przypadku osób powyżej tego przedziału wiekowego liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat

2012 – 2020 są na podobnym poziomie z niewielkim spadkiem w roku 2019 i 2020, co przedstawiają poniższe tabele.

Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Niepełnosprawności w latach 2012-2020

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń (osoby do 16 r.ż)								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
01-U- Upośledzenia umysłowe	10	10	10	7	5	6	8	5	4
02 – P- choroby psychiczne	17	17	13	6	19	14	5	9	2
Pozostałe schorzenia	76	87	94	98	88	88	92	74	68
Razem	103	114	117	111	112	108	105	88	74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Niepełnosprawności w latach 2012-2020

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń (osoby powyżej 16 r.ż)								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
01-U- Upośledzenia umysłowe	11	18	11	21	9	6	10	13	10
02 – P- choroby psychiczne	149	142	98	150	134	28	112	108	66
Pozostałe schorzenia	1086	1041	1008	1287	1007	269	1152	985	716
Razem	1246	1201	1117	1458	1150	303	1274	1106	792

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Bezpłatną pomoc dla dzieci i młodzieży z miasta Chełm zmagającej się z trudnościami z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ramach Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie świadczą:

- 1) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1 w Chełmie, pomocą której objęto w 2020 r. 65 osób,
- 2) Zespół Socjoterapii w ZWiPP Nr 1, z zajęć którego skorzystało w 2020 r. 68 dzieci z różnymi trudnościami (we wszystkich przypadkach był to więcej niż jeden problem),
- 3) Zespół Rewalidacyjno – Terapeutyczny Dla Dzieci z Autyzmem w ZWiPP Nr 1, z pomocy którego skorzystało 49 dzieci.

Ponadto działająca w strukturach Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 2 w 2020 r. objęła pomocą 271 dzieci zamieszkałych na terenie miasta z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania oraz innych trudności.

Podsumowując kolejny rok realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm należy podkreślić, iż ze względu na sytuację epidemiczną był to rok szczególnie trudny.

Nasuwa się wniosek, iż z jednej strony realizacja Programu była utrudniona z powodu zagrożenia rozprzestrzenianiem się wirusa Sars – Cov-2, natomiast z drugiej, sama obecność tego zagrożenia i związanych z nim obostrzeń, niewątpliwie spowodowały większe zapotrzebowanie na różne formy pomocy w zakresie utrzymania zdrowia psychicznego.

W roku 2020 z powodu pandemii Covid – 19 nie odbyło się coroczne Chełmskie Forum Na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego – Życie bez barier.

Również miejskie jednostki organizacyjne z powodu zagrożeń Covid – 19 nie zrealizowały wszystkich zaplanowanych na ten rok działań w związku z czasowym zawieszeniem pracy jedn. stek oświatowo – wychowawczych oraz następnie przejścia na nauczanie zdalne. Część miejskich jednostek organizacyjnych, w tym szkoły i organizacji pozarządowych nie przystępowało do składania ofert realizacji zadań.

Jednakże podkreślić należy, iż w ramach realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 -2020 w roku 2020 udało się osiągnąć poniższe wskaźniki:

- 1) 4 zadania zostały zrealizowane przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę 28 364,06 zł;
- 2) 5 zadań zostało zrealizowanych przez miejskie jednostki organizacyjne, na łączną kwotę 13 526,97 zł;
- 3) szereg działań zrealizowanych zostało w ramach działalności statutowej miejskich jednostek organizacyjnych Miasta Chełm ze szczególnym uwzględnieniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Chełmie oraz Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie, poza finansowaniem ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 4) szereg działań zrealizował Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) dostępność szerokiej oferty pomocowej Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie ukierunkowanej na dostosowanie form leczenia do indywidualnych potrzeb pacjenta z zaburzeniami psychicznymi (Poradnia Zdrowia Psychicznego, stacjonarne oddziały szpitalne, Zespół Leczenia Środowiskowego, Dzienny Oddział Psychiatryczny, Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Podsumowując realizację zarówno Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018 – 2020, jak również Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 za rok 2020, należy uznać, iż założenia w nich zawarte są realizowane.

Podkreślić należy, iż zadania wpisane do programów dają realną możliwość podjęcia konkretnych działań w zależności od indywidualnych potrzeb, przy wsparciu ze środków budżetu miasta Chełm.

Należy spodziewać się w kolejnych latach wzrostu zapotrzebowania na

działania w zakresie promocji i ochrony zdrowia psychicznego po okresie pandemii Covid – 19, która miała również negatywny wpływ na zdrowie psychiczne mieszkańców miasta Chełm (izolacja domowa, kwarantanna, okres nauki i pracy zdalnej).

Biorąc pod uwagę powyższe, uzasadnione jest przyjęcie Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na kolejne lata.